

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí(ho) práce Posudek oponenta/ky

Autor(ka) práce

Příjmení a jméno: Bc. Michaela Havlíčková

Název práce: Zobrazování žen v českém filmu z dob diktatur

Autor(ka) posudku

Příjmení a jméno: prof. MgA. Martin Štoll, Ph.D.

Pracoviště: IKSŽ, katedra mediálních studií

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Z tezí vyplývá, že Michaela věděla, co chce zkoumat. Dokonce i výzkumné otázky zůstaly téměř nezměněny. Tedy odpověď v této hodnotící kategorii je, že k žádnému posunu nedošlo.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	B
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	B
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	B
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	C
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	C

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

K použité literatuře nemám připomínek. Myslím, že diplomantka shromáždila texty, které jí mohly adekvátně pomoci v naplnění jejího cíle, včetně publikací o problematice narace.

Z možných metod si vybrala jednu, kterou aplikovala na všechny zkoumané filmy. Vzhledem k množství filmů je její aplikace poněkud mechanická, nicméně drží se nastaveného rámce.

Otázka je, co tato metoda přináší jako výsledek. Viz níže.

Práce jako celek přináší nezvyklé srovnání dvou diktatur přes nezvyklý úhel zobrazování žen ve filmu. Tento přístup není častý a pro v něm lze snad spatřovat určitý přínos pro obor.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	D
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	A
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	A
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté	A

	bez udání zdroje, hodnotěte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přeжатé pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotěte písmenem F)	E
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	C

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Práce má logickou strukturu. Jejím principem je kromě úvodních historických kontextů deskripce filmů, vždy realizovaná třemi úhly: děj filmu, ženy jako fiktivní bytosti, ženy jako artefakty, ženy jako symboly. Vzniká otázka, jak a proč byly tyto filmy vybrány, resp. proč právě tyto a proč právě tolik. Zda se od sebe natolik navzájem liší, aby vznikl dostatečný komparační potenciál, nebo naopak zda byly vybrány účelově, aby byla doložena nevyčtená teze o stereotypním zobrazování žen v diktatorních režimech... Zkrátka tento klíč není úplně jasný. Tedy ne, že by klíč nebyl autorkou prozrazen na str. 30 (dvě období, ženská hrdinka v hlavní nebo vedlejší postavě, návštěvnost filmu a dohledatelnost), ale není mi jasný vzhledem k tématu. Proč třeba nebyly vybrány jen filmy s ženami v hlavních rolích (tím by se vzorek radikálně snížil), nebo proč nebyly vybrány podle typických žánrů (např. v prvním období není jediná pohádka, zatímco v následném jich je několik). Proč jich je v prvním období 5 a v druhém 10? A co vlastně říká "výskyt" žen v hlavní nebo vedlejší roli o zobrazování žen? Mám bohužel dojem, že ani analytický nástroj "Hodin postav" nepřinesl příliš mnoho odpovědí na moje otázky, které se mi při čtení v hlavě rojily.

Jinak ostatní parametry, jako citační normu, funkčnost poznámkového aparátu nebo zvládnutí terminologie oboru vidím bez problémů.

Horší je to se závěrečnou redakcí a některými formulacemi. Příkladně:

- nazývat Velkou říjnovou socialistickou revoluci, jakkoliv byla v listopadu, za Listopadovou revoluci s velkým L, je poněkud historicky matoucí. (str. 13)

- že si Rusko už "v prvních dekádách své existence vysloužilo přezdívku "propagandistický stát"? O tom nevím? To je přezdívka? Tu někdo vymyslel? To se používalo? Nebo to jen napsal Brandenberger na str. 1? (str. 13)

- Stalinův přístup a ne Stalinům (str. 14)

- film byl v roce 1919 zestátněn Leninem? Samotným Leninem? (str. 14)

- věta: "V roce 1930 Stalin relativně izoloval SSSR od zbytku světa a následně centralizoval film založením Soiužkina" (str. 15) je vlastně úsměvná, protože spojuje dvě velké události, které spolu vůbec nesouvisely. Navíc je komická slovo "relativně izoloval". (str. 15)

- věta: "Následně byl v roce 1934 zaveden pro literaturu a film pojem socialistický realismus, který lze zvláště pro ruský film těžce definovat, nicméně byl po celé trvání socialistického režimu plošně pro film užíván," je příšerná. Pojem nebyl zaveden, ale jako teoretický koncept byl aplikován, pak byl aplikován v celém umění, takže také v architektuře, divadle a výtvarném umění, a na konec to byl ne ruský, ale sovětský film. Stylisticky je to věta skutečně zvláštní. (str. 15)

- Sovětský svaz - píše se Sovětský Svaz? (str. 15)

- "Takové filmy u diváků ale nesklízely velký." - nechybí slovo? (str. 16)

- Stalinovy smrti, ne Stalinovy smerti (str. 16)

- Co se stalo, že celou dobu neuvádíte názvy filmů v kurzívě, ale v poslední kapitole se do toho najednou dáte? Proč to není jednotné?

- příliš dobtou kritiku - spíš dobrou (str. 18)

- na str. 19 bych doplnil, že Česko - tedy pozor Československo - se řadilo mezi země s vyspělou kinematografií, protože mělo nejmodernější ateliéry v Evropě (vlastně hned dvoje, vedle Barrandova i Zlín). Máte to o stranu dál, ale v trochu jiné souvislosti. Proto se už celá řada německých filmů natáčela na Barrandově už ve 30. letech.

- chudák prof. Jiří Knapík, který na str. 24 vystupuje pod jménem Kvapík.

- Chudák Klement Gottwald, kterému jste ubrala jedno t. (Na to jsme my, co máme podobnou specialitu ve jméně, hákliví.) (str. 24)

- zakázávali?) (str. 26)

- zkoumaních nebo zkoumaných? (str. 30)

- manželovi sebevraždy (str. 31) - shoda podmětu s přísudkem

- "Morální tón filmu je tedy ještě extrémnější..." (str. 33) je nešikovně vyjádření.

- Viktorovy snoubenky - spíš Viktorovy snoubenky (str. 37)

- blízkost nebo blázkost? (str. 42)

- Jiří Brdečka nebo Jiří Brdačka? (str. 49)

- u hollywoodských blockbusterů bych používal malé h (str. 60). Není to název.

Domnívám se, že kdyby filmů bylo méně a byly lépe vybrány, mohla by být práce obohacena i o řadu screenshotů z filmů a celý text by to zplastičnilo.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Přes všechny výtky oceňuji, že se Michaela pustila do nezvyklého pohledu jako na diktatury, tak na ženy, tak na film. Tyto tři roviny propojila, zkusila aplikovat nalezenou metodu a v závěrečných kapitolách se pokusila zodpovědět výzkumné otázky. Z nich částečně vyplývají jak různorodost, tak i stejnost zobrazování žen, tedy nenašel jsem žádný překvapivý nebo nosný výsledek. Ale diplomová práce je žánrem sám o sobě, tedy není nutné očekávat převratný vědecký výsledek. Diplomantka dokázala, že je schopna napsat odborný text, dovede si charakterizovat výzkumný problém, aplikovat metodu a strukturovaně jej sdělit.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Vidíte tedy v zobrazování žen za nacismu a za komunismu nějaký zřetelný rozdíl?
5.2	
5.3	
5.4	

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

A (výborně) B C D E F (nedoporučuji k obhajobě)

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 16. 6. 2019

Podpis: .....

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.